

Keskkonnaprogrammi 2017.a taotlusvoor

KIK kuulutab välja 2017.a taotlusvoor, mille kogueelarve on 15 miljonit eurot.

Taotluste esitamise tähtaeg on 27. veebruar 2017. **Toetust saab taotleda 9 programmis ning vaid osade määruses nr 13 (<https://www.riigiteataja.ee/akt/129122016049>) nimetatud tegevuste rahastamiseks.**

Tulenevalt keskkonnaministeeriumi ettepanekust ja KIKi nõukogu otsusest saab taotleda toetust järgmiste tegevuste rahastamiseks:

1. Kalanduse programm

Vooru eelarve on 300 000 eurot.

Toetust saab taotleda määruse nr 13 paragrahv 2 lõikes 4 punktides 2–5 loetletud tegevuste rahastamiseks. KIK rahastab:

- § 2 lg 4 p 2) seminaride, koolituste, kalapüügivõistluste ja muude ürituste (õpitoad, teabepäevad) korraldamist, et arendada õiguskõuetekonda ja säästva kalanduse alast teadlikkust; § 2 lg 4 p 3) kalavarude kasutamise seotud andmete ning teabe kogumist ja avaldamist; § 2 lg 4 p 4) kalandusliitude osalemist rahvusvahelises kalandusalases koostöös ja rahvusvaheliste kalandusürituste läbiviimist Eestis;
- § 2 lg 4 p 5) harrastuskalapüügi arengukavas nimetatud keskkonnasäästlikku harrastuskalapüüki toetava taristu (näiteks juurdepääsuteede, paadisildade, vettelaskmis- ja parkimiskohtade, püügiplatvormide, teavitustahvlite) arendamist avalikes huvides. Toetuse maksimaalne suurus projekti kohta on 50 000 eurot ilma käibemaksuta.

Muudatuste kirjeldus ja juhised taotlejale:

Harrastuskalastuse taristu rajamise taotluste lisana tuleb esitada ehitusprojekt (vähemalt eelprojekti staadium) või kirjeldus koos joonistega (mitteehituslikuks liigitatud tegevuste korral).

2. Veemajanduse programm

Vooru eelarve on 10,4 miljonit eurot.

Toetust saab taotleda määruse nr 13 paragrahv 3 lõigetes 2-6 loetletud tegevuste rahastamiseks. KIK rahastab:

- § 3 lg 2 reoveekäitluse valdkonnas olemasolevate kanalisatsioonisüsteemide vastavusse viimist kehtivatele nõuetele ja reoveekogumisalade piires kanalisatsioonisüsteemide väljaarendamist.
- § 3 lg 3 joogivee süsteemide rekonstrueerimist ja ehitamist koos joogivee puhastusseadmetega ning põhjavee hea seisundi säilitamist.

- § 3 lg 4 pinna- ja põhjavee reostusohu vähendamist jääkreostuskollete likvideerimise või ohutuks muutmise teel.
 - § 3 lg 5 mitteehtuslike arendustöödega seoses perioodi 2015-2021 veemajanduskavade meetmeprogrammis kavandatud uuringuid ning muid riikliku tähtsusega uuringuid ja arendustöid.
 - § 3 lg 6 veekogude tervendamise seotud tegevusi, mis aitavad säilitada või saavutada siseveekogude ja rannikuvee head või väga head seisundit või ökoloogilist potentsiaali.

Muudatuste kirjeldus ja juhised taotlejale:

- Määrus nr 13 § 3 lg 8 kohaselt ei ole enam erandit sademeveesüsteemide rahastamiseks. KIK ei toeta sademeveesüsteemide rajamist, rekonstrueerimist ja hooldamist.
- Finantseerimise korra punktiga 2.12 on muudetud piirkondliku vee-ettevõtja mõistet. Piirkondlik vee-ettevõtja on vee-ettevõtja, kes osutab veeteenust vähemalt kolmes teeninduspiirkonnas ja kokku enam kui 3500-le elanikule.
- Finantseerimise korra punktiga 4.5 on tõstetud reoveekäitluse ja joogiveevarustuse alamprogrammi kohustuslik omaosalus seniselt 15%-lt 30%-ni.
- Finantseerimise korra punktide 4.6 ja 4.7 kohaselt on kohustuslik omaosalus vähemalt 60% juhul, kui üle 50% joogiveest tarbib või üle 50% ükskõik millise saasteaine koormusest või vooluhulgast põhjustab tööstus-, tootmis-, kaubandus- ja teenindusettevõtte reovesi ning selle tulemusena on vaja asulareoveepuhastit rekonstrueerida või laiendada.
- Finantseerimise korra punkt 4.16 alusel on piirkondlikule vee-ettevõtjale eelmainitud punktides kehtestatud kohustuslik omafinantseering kuni 10% väiksem.
- Finantseerimise korra lisast nr 7 on joogiveevarustuse ja reoveekäitluse programmidel eemaldatud hinnapakkumise esitamise nõue. Taotluseelarve tuleb koostada vastavalt tehnoloogilise projekti juhendile (finantseerimise korra lisa 10) ja KIK kodulehel avaldatud tööde ühikhindade vahemiku tabelile (http://www.kik.ee/sites/default/files/uhikhindade_vahemikud_final_0.pdf).
- Finantseerimise korra lisast nr 7 on eemaldatud ka majandus- ja finantsanalüüsi (MFA) esitamise nõue. Finantseerimise korra punkt 7.3 kohaselt tuleb reoveekäitluse ja joogiveevarustuse alamprogrammi projektide eelarve koostada arvestuslikult finantseerimise korra punktis 4 fikseeritud omafinantseeringu määradega. MFA tuleb esitada positiivse rahastamise otsuse saanud taotlejatel kelle projekti toetamine on (üldhuviteenuste) riigiabi. Vähese tähtsusega abi korral ei ole MFA koostamine vajalik.
- Finantseerimise korra lisa 10 olulisemate muudatuste kohta on koostatud eraldi ülevaade (http://www.kik.ee/sites/default/files/peamised_muudatused_lisas_10.pdf).

3. Jäätmekäitluse programm

Vooru eelarve 500 000 eurot.

Toetust saab taotleda järgmiste tegevuste rahastamiseks:

- § 4 lg 2 p 2) ohtlike jäätmete kogumisringide korraldamiseks mittelinnaalsetes asulates, kus majapidamises tekkivate ohtlike jäätmete äraandmiseks ei ole teisi võimalusi;
- § 4 lg 3 p 2) jäämejaamade ja ümberlaadimisjaamade ehitamiseks, juhul kui toetuse suurus ilma käibemaksuta ei ületa 320 000 eurot projekti kohta, lähtuvalt kohaliku omavalitsuse jäätmekavast;
- § 4 lg 3 p 3) jäätmekogumiskoha rajamiseks lähtuvalt kohaliku omavalitsuse jäätmekavast;
- § 4 lg 3 p 6) biojäätmete kompostimisväljaku rajamiseks, kui toetuse suurus ilma käibemaksuta jääb alla 200 000 euro projekti kohta, lähtuvalt kohaliku omavalitsuse jäätmekavast;
- § 4 lg 3 p 8) avalikel kogunemistel jäätmete liigiti kogumise arendamine, sealhulgas jäätmete liigiti kogumise süsteemide soetamiseks (UUS TEGEVUS).
Toetatava tegevuse eesmärk on muuta jäätmete sortimine harjumuseks ka avalikel kogunemistel. Oluline on, et sortimissüsteemidel on ka info ja juhendajad, et inimesed saaksid teada, mida kuhu panna, mis jäätmetest edasi saab, et murda ja muuta müüte, et sortimisel ei ole mõtet. Sellised üritused suurendavad ühtlasi inimeste teadlikkust jäätmete sortimisest ja mõjutavad inimeste edaspidiseid käitumisharjumusi jäätmete liigiti kogumises, sh aitavad kaasa riiklike eesmärkide täitmisele.
Taotleja peab olema avalike kogunemisi olema korraldanud vähemalt viis aastat, sh saab taotlejaks olla pakendiorganisatsioon pakendiseaduse tähenduses.
- § 4 lg 3 p 9) avalikel kogunemistel jäätmetekke vältimise süsteemide loomiseks korduskasutatavate nõude kasutamissüsteemi rakendamise kaudu (UUS TEGEVUS).
Tegevuse eesmärk on vältida jäätmeteket ja soodustada korduskasutust. Jäätmetekke vältimine aitab tõhustada majanduse ressursikasutust ning vähendada loodusressursside kasutusest ja jäätmete käitlemisest tulenevat negatiivset mõju keskkonnale ja inimese tervisele. Jäätmetekke otsese vältimise (nt tootmisel kasutatavate materjalide koguste vähendamise, toodete pikemaajalisema kasutamise, tootmisprotsessides ja toodetes ohtlike ainete asendamise või vältimise) kõrval on oluline rolli korduskasutusel. Korduskasutus on mis tahes toiming, mille käigus tooteid või tootekomponente, mis ei ole jäätmed, kasutatakse uuesti nende esialgsel otstarbel (nt korduskasutatavate pudelite kasutamine).
Taotleja peab olema avalike kogunemisi olema korraldanud vähemalt viis aastat, sh saab taotlejaks olla Kaitseministeeriumi valitsemisalas olev asutus või organisatsioon.

Lisaks on võimalik toetust taotleda jätkuvalt:

- § 4 lg 5 maastikupilti kahjustavate kasutusest väljalangenud põllumajandus-, tööstus- või militaarehitise lammutamiseks;
- § 4 lg 6 poolkoksiprügilate ja radioaktiivsete jäätmete hoidlate järelhoolduseks.

Nõuded taotlejale on toodud määruse § 10, kus on mh toodud täiendavad tingimused taotlejale jäätmekäitluse programmist taotlemisel.

Oluline on märkida, et määruse § 4 lõike 2 punkt 4 ja lõike 3 punkt 5 tegevused on tunnistatud kehtetuks ja toetust ei saa enam taotleda elanikkonnalt kogumiskohas (nt jäämejaamas) ohtlike jäätmete kogumise ja käitlemise kulude katteks ning suuregabariidiliste jäätmete kogumise ja käitlemise kulude katteks.

2017.a I taotlusvoorus ei saa toetust taotleda Eestis uudse tehnoloogilise lahendusega taaskasutussüsteemi kasutuselevõtmiseks, sealhulgas käitlustehnoloogia soetamiseks (§ 4 lg 2 p 5 ja § 4 lg 3 p 4). Samuti ei ole võimalik toetust taotleda avatud voorus piirkondlike

ohtlike jäätmete kogumiskeskuste ja kohalike kogumispunktide võrgustikud, väljaarendamiseks (§ 4 lg 2 p 1) ning selliste ohtlike jäätmete käitlemiseks, mille puhul ei ole võimalik omanikku kindlaks teha (§ 4 lg 2 p 3).

4. Keskkonnateadlikkuse programm

Vooru eelarve on 2,3 miljonit eurot.

Toetust saab taotleda määruse paragrahv 8 lõikes 3 punktides 1-3, paragrahvi 8 lõikes 4 punktides 1 - 2 ning paragrahvi 8 lõike 5 punktis 1 loetletud tegevuste rahastamiseks:

- § 8 lg 3 täiskasvanute ja perede keskkonnasäästlike tarbimisharjumuste kujundamiseks või ökoloogilise tasakaalu tundmaõppimiseks toetatakse järgmisi tegevusi:
 - p 1) teavituskampaania korraldamine;
 - p 2) festivali, messi korraldamine, abikõlblik on kuni 50% projekti kogueelarvest;
 - p 3) loodusõhtu, -hommiku, -retke korraldamine, abikõlblik on kuni 50% projekti kogueelarvest.
- § 8 lg 4 üldharidussüsteemi õpilastes keskkonnasäästlike tarbimisharjumuste kujundamiseks ja ökoloogilise tasakaalu tundmaõppimiseks toetatakse järgmisi tegevusi:
 - p 1) õppekäikude korraldamine aktiivõppeprogrammides osalemiseks loodus- või keskkonnahariduskeskuses või keskkonnakaitse- või keskkonnakasutusega seotud ettevõttes. Taotleja on projektis osalev haridusasutus või selle pidaja. Iga klass või lasteaiarühm saab toetust ühes õppeaastas üheks õppekäiguks. Projekti abikõlblik kulu on kohale- ja tagasisõit kokku kuni 300 eurot ühe klassi või lasteaiarühma kohta, aktiivõppeprogrammi maksumus ning projektijuhtimise kulu. Toetus aktiivõppeprogrammi kohta on kuni 150 eurot.
 - p 2) kuni kolm õppepäeva kestva välipraktikumi laagri korraldamine gümnaasiumiõpilastele ning looduse valdkonna huvikooli õpilastele. Laagri läbiv teema käsitleb ökoloogilise tasakaalu tundmaõppimist. Abikõlblik kulu on 50% projekti kogueelarvest.
- § 8 lg 5 keskkonnasäästlike tarbimisharjumusi kujundavate ja ökoloogilise tasakaalu olemust selgitavate teabekandjate loomisel toetatakse järgmisi tegevusi:
 - p 1) meediatoote, ajutise näituse, trükise, m-lahenduse või keskkonnateadlikkust käsitleva uuringu loomine ja sihtrühmale kättesaadavaks tegemine.

Muudatuste kirjeldus ja juhised taotlejale

- 2017. a taotlusvoorus ei saa esitada taotluseid loodus- või keskkonnateemat käsitleva projekti elluviimiseks üldharidusasutuses vähemalt ühe õppeveerandi vältel (§ 8 lg 4 p 3) ning õppematerjalide ja -vahendite loomiseks ja soetamiseks loodus- ja keskkonnahariduskeskustesse (§ 8 lg 4 p 4).
- **Programmi eelarveliste vahendite piiratuse tõttu saab toetust taotleda määruse § 8 lõikes 4 p 1 nimetatud tegevuse osas 2017/18 õppeaastas üheks õppekäiguks.** Toetus aktiivõppeprogrammi läbiviimiseks on kuni 150 eurot.

- Haridusasutustel on võimalik mitteformaalse keskkonnajuhtimissüsteemi (roheline kool) välja töötamiseks ja rakendamiseks toetust taotleda keskkonnakorralduse programmist (määrus § 7 lg 3 p 3).

5. Atmosfääriõhu kaitse programm

Vooru eelarve 450 000 eurot.

Toetust saab taotleda järgmiste tegevuste rahastamiseks määruse nr 13 § 6¹:

- § 6¹ lg 2 p 7) kliimamuutustega, saasteainete kaugleviga, osoonikihi kaitsega ja välisõhu kvaliteediga seotud rakendusuuringute ja analüüside koostamiseks ning nimetatud valdkondadest ülevaate andmiseks avalikkusele (määrus);
- § 6¹ lg 3 p 2) rakendusuuringute teostamiseks keskkonnasõbralikumatele mootorsõidukitele soodustuse tegemise võimalikkusest;
- § 6¹ lg 3 p 3) teise ja kolmanda põlvkonna biokütuste kasutamise rakendusuuringuteks;
- § 6¹ lg 4 p 4) kiirgusmõõtmiste meetodite ühtlustamiseks ja akrediteerimiseks.

Muudatuste kirjeldus ja juhised taotlejale:

Uuringute koostamiseks toetuse taotlemisel tuleb projekti idee läbi arutada vastava valdkonna vastutava ametiasutusega ning küsida taotlusele lisamiseks toetus kiri, mis kinnitab, et projekti planeeritavate tulemuste järele on tegelik sisuline vajadus ning uuringus, tegevuskavas, teadustöös planeeritavad tegevused on selleks kohased.

6. Looduskaitse programm

Vooru eelarve 600 000 eurot.

Toetust saab taotleda järgmiste tegevuste rahastamiseks määruse nr 13 § 5:

- § 5 lg 2 p 1) kaitstavate või väheuuritud elupaikade ning looma-, taime- ja seeneliikide, kultuuriväärtusega loodusobjektide ja ökosüsteemide ning ökosüsteemiteenuste väljaselgitamiseks (inventuurid) või rakendusuuringuteks;
- § 5 lg 3 p 4) kaitstavate looma-, taime- ja seeneliikide ning elupaikade soodsat seisundit taotlejate tegevuskavade realiseerimiseks, välja arvatud poollooduslike koosluste (PLK) tegevuskava alusel teostatavad tööd, mis ei ole avatud voorus prioriteetne tegevus, kuna seda toetatakse Struktuuritoetuste avatud voorust <https://www.riigiteataja.ee/akt/115102016001>. Struktuuritoetuste vooru kohta leiab täiendavat infot KIKi kodulehelt <http://kik.ee/et/toetatav-tegevus/kaitsealuste-liikide-ja-elupaikade-sailitamine-ning-taastamine>.

Juhised taotlejale:

Taotluse esitamisel tuleb järgida keskkonnaprojektide finantseerimise korda, selle lisa 1 (abikõlblikud kulutused) ja lisa 7 (taotluse kohustuslikud lisad).

7. Merekeskkonna programm

Vooru eelarve on 250 000 eurot.

Toetust saab taotleda määruse nr 13 paragrahv 3¹ lõikes 4 ja lõikes 6 loetletud tegevuste rahastamiseks. KIK rahastab:

- § 3¹ lg 4 Merekeskkonna seisundi hindamise ja seire kvaliteedi tõstmisega seoses toetatakse metodoloogia alaseid uuringuid ja arendustöid
- § 3¹ lg 6 Võimalike suurõnnetuste efektiivse reostustõrje tagamisega seoses toetatakse ennetavaid tegevusi nagu sadamate reostustõrje valmisoleku suurendamine, reostustõrjealase valmisoleku suurendamine merega piirnevate kohaliku omavalitsusüksuste territooriumitel ja selleteemaliste koolituste korraldamine.

Teistele merekeskkonna programmi tegevustele 2017. a taotlusvoorus toetust taotleda ei saa.

8. Keskkonnakorralduse programm

Vooru eelarve on 100 000 eurot.

Toetust saab taotleda määruse nr 13 paragrahv 7 lõikes 3 punktis 3 loetletud tegevuste rahastamiseks. KIK rahastab:

- § 7 lg 3 p 3) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1221/2009 organisatsioonide vabatahtliku osalemise kohta ühenduse keskkonnajuhtimis- ja -auditeerimissüsteemis (EMAS) ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 761/2001 ning komisjoni otsused 2001/681/EÜ ja 2006/193/EÜ (ELT L 342, 22.12.2009, lk 1–45) kohase keskkonnajuhtimise ja -auditeerimise skeemi EMAS rakendamist ja registreerimist ning lihtsustatud keskkonnajuhtimissüsteemide (sealhulgas roheline kontor, roheline kool) väljatöötamist, rakendamist ja tunnistuse taotlemist.
- Olulise muudatusena koondatakse kõik keskkonnajuhtimissüsteemidega seonduvad toetatavad tegevused keskkonnakorralduse programmi alla. Seni toetati keskkonnakorralduse programmist ainult EMAS keskkonnajuhtimissüsteemi rakendamist ja registreerimist ning keskkonnateadlikkuse programmist mitteformaalsete keskkonnajuhtimissüsteemide rakendamist.
- Mitteformaalsete keskkonnajuhtimissüsteemide, nagu roheline kontor ja roheline kool, väljatöötamise ja rakendamise toetamine on oluline, sest see loob omakorda aluse EMAS keskkonnajuhtimissüsteemide rakendamiseks. Toetust saab taotleda nii keskkonnajuhtimissüsteemi rakendaja kui ka asutus, ettevõtte või organisatsioon, kes soovib seda rakendada oma struktuuriüksustes.
- Muudatusega lisatakse toetatavate tegevuste hulka ka mitteformaalsete keskkonnajuhtimissüsteemide väljatöötamine, mis tähendab, et on võimalik saada toetust ka eeltegevusteks, mis on vajalikud keskkonnajuhtimissüsteemi rakendamiseks. Näiteks esmalt tuleks koostada keskkonnaülevaade, seada keskkonnaeesmärgid ja koostada tegevusplaan. Edaspidi toimuks juba keskkonnajuhtimissüsteemi rakendamine, tegevusplaani elluviimine, eesmärkide täitmise hindamine ja tegevuskava uuendamine järgmiseks perioodiks.

Teistele keskkonnakorralduse programmi tegevustele 2017. a taotlusvoorus toetust taotleda ei saa.

9. Metsanduse programm

Vooru eelarve on 100 000 eurot.

Toetust saab taotleda määruse paragrahv 6 lõikes 7 punktis 7 loetletud tegevuste rahastamiseks. KIK rahastab:

- § 6 lg 7 p 7) jahiseaduse § 45 alusel reservfondist makstud uluki tekitatud kahju osaline kompenseerimine;

Muudatuste kirjeldus ja juhised taotlejale:

KIK sihtfinantseerib metsanduse programmi jahinduse alamprogrammist jahiseaduse §45 (2) alusel osalise toetuse taotlemisel neid kulusid, mille väljamaksed on tehtud taotlusvoorule eelnenud jahiaasta jooksul. Kulud on abikõlblikud 10-30% ulatuses tehtud väljamaksetest.

Teistele metsanduse programmi tegevustele 2017. a taotlusvoorus toetust taotleda ei saa.

10. Maapõue programm

2017. aasta taotlusvoorus maapõue programmi tegevustele toetuse taotlemist ei avata.

Maapõuealaste uuringute jaoks on avatud RITA meetme raames uurimisteema „Maapõueressursside efektiivsemate, keskkonnasõbralike ja säästvat kasutusvõimaluste väljatöötamine“. Rohkem infot leiab

<https://www.etis.ee/Portal/News/Display/6cae0e14-13fa-48af-966a-a68ce2915675>.